

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 234/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ľubomírom Hnátom, advokátom, Guothova 20, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 34P/93/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 5. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 34P/93/2024 (ďalej len „napadnuté konanie“). Zároveň žiada prikázať okresnému súdu v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznať primerané finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu značne stroho koncipovanej ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ je účastníkom konania o návrhu na zvýšenie výživného podaného matkou maloletého dieťaťa na okresnom súde 28. júna 2024. K priebehu napadnutého konania sťažovateľ popisuje, že okresný súd ho 28. augusta 2024 vyzval na vyjadrenie sa k podanému návrhu matky, na ktoré reagoval písomným podaním z 11. septembra 2024. Následne 11. novembra 2024 oznámil okresnému súdu, že na zastupovanie v napadnutom konaní si zvolil právneho zástupcu. Ďalším úkonom okresného súdu bola výzva na preukázanie majetkových pomerov sťažovateľa z 30. decembra 2025, na ktorú reagoval podaním zo 7. januára 2026. Okresný súd 30. decembra 2025 tiež oznámil sťažovateľovi zmenu zákonného sudcu a nariadil pojednávanie na 13. február 2026. Sťažovateľ zdôrazňuje,

že okresný súd v jeho veci nekonal od augusta 2024 do decembra 2025, čím v napadnutom konaní spôsobil vznik bezdôvodných prietáhov. Z uvedeného dôvodu podal 14. januára 2026 aj sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, ktorá bola vyhodnotená ako dôvodná.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažnostná argumentácia sťažovateľa smeruje k poukázaniu na nečinnosť okresného súdu v ním indikovanom období (viac ako jeden rok), ktorou došlo k porušeniu namietaných základných práv. Tvrdí, že o existenciu zbytočných prietáhov sa svojím správaním nepričinil, naopak, vyvinul celé potrebné úsilie (čo bližšie nešpecifikuje, pozn.) na to, aby príslušný súd mohol postupovať bez zbytočných prietáhov, k čomu však nedošlo. Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje závažnosťou porušenia jeho ústavných práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní z pohľadu obdobia jeho nečinnosti v trvaní viac ako jedného roka.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa požiadal okresný súd o vyjadrenie sa k jej obsahu (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde).

6.1. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr. 2074/26 zo 16. marca 2026, pripojiac chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní, v podstatnej časti uviedol, že predmetom napadnutého konania bolo výhradne zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, teda spor v zásade majetkového charakteru, a nešlo o prioritnú vec určenia styku medzi rodičom a dieťaťom, ani o prípad, keď by dosiaľ dieťaťu nebolo určené žiadne výživné a toto by ostalo bez prostriedkov. Na pojednávaní 13. februára 2026 vec rozhodol rozsudkom, ktorým bola schválená rodičovská dohoda medzi účastníkmi konania, ktorí sa vzdali práva podať proti rozsudku odvolanie a tento nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 25. februára 2026.

6.2. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné doručovať vyjadrenie okresného súdu na repliku, ktorá by už vecne nemala potenciál ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu, a okrem toho v ňom uvedené skutočnosti museli byť sťažovateľovi známe, lebo na pojednávaní, na ktorom bola uzavretá rodičovská dohoda a na ktorom sa účastníci vzdali práva podať odvolanie, musel byť osobne prítomný.

7. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Na tomto mieste ústavný súd podčiarkuje jednu zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a to že táto musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Tento názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 165/2021, IV. ÚS 555/2022). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (II. ÚS 104/2022, III. ÚS 107/2022, I. ÚS 26/2024), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudky vo veciach Obluk proti Slovenskej republike z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

10. Ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh, vyjadrenia okresného súdu a celého na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu považuje za preukázané, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu 5. marca 2026 bolo napadnuté konanie na okresnom súde právoplatne skončené, a to rozsudkom č. k. 34P/93/2024-65 z 13. februára 2026, ktorým okresný súd schválil rodičovskú dohodu. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 25. februára 2026. Právoplatné ukončenie veci je završením procesu odstránenia sťažovateľovej právnej neistoty. Ak teda sťažovateľ predložil ústavnému súdu svoju ústavnú sťažnosť v čase, keď jeho vec bola na všeobecnom súde právoplatne skončená, bolo objektívne nemožné, aby zo strany okresného súdu dochádzalo k porušovaniu sťažovateľom namietaných práv.

11. Preto, posúdiac uvedený časový rámec, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Na okraj veci ústavný súd nemôže opomenúť, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti zamlčal skutočnosť, že okresný súd na nariadenom pojednávaní 13. februára 2026 jeho vec meritórne rozhodol. Vedomé zamlčanie pre rozhodnutie ústavného súdu podstatnej skutočnosti je zarážajúce o to viac, že na predmetnom pojednávaní boli sťažovateľ a jeho právny zástupca (ktorý

sťažovateľa zastupuje aj v konaní pred ústavným súdom) osobne prítomní a sťažovateľ s navrhovateľkou – matkou maloletého dieťaťa uzavrel rodičovskú dohodu o zvýšení výživného, ktorú súd schválil a jej podstatnú časť poňal do výrokovej časti rozsudku č. k. 34P/93/2024-65 z 13. februára 2026. Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca teda mali vedomosť o tom, že v čase podania ústavnej sťažnosti (5. marca 2026) je vec od 25. februára 2026 právoplatne skončená, a sťažovateľom predložený opis priebehu napadnutého konania tak nebol úplný a pravdivý. Okrem toho sťažovateľ odôvodnil podanie svojej ústavnej sťažnosti nečinnosťou okresného súdu od augusta 2024 do decembra 2025, avšak počas celého spomínaného obdobia sa o stav napadnutého konania a rýchle vybavenie veci nijako osobitne nezajímali. Pozornosti ústavného súdu neušiel ani moment podania sťažnosti na prietahy predsedovi súdu 14. januára 2026, teda po tom, čo bol sťažovateľovi oznámený termín pojednávania nariadeného na 13. február 2026, keď už bolo zrejmé, že okresný súd obnovil plynulosť konania.

13. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu